

çətinləşdirir və vaxt itirməsinə səbəb olur. Korrupsiya və qeyri-şəffaflıq kimi problemlər də sahibkarlıq mühitinin inkişafına mane olur.

Bəzi sahələrdə, xüsusilə də texnologiya və idarəetmə sahələrində peşəkar kadrlara ehtiyac sahibkarlıq üçün böyük çətinliklər yaradır. Müasir tələblərə cavab verən peşəkar işçilərin az olması, xüsusən də yüksək texnologiya və mühəndislik sahələrində sahibkarların rəqabət gücünü zəiflədir.

Nəticə

Sahibkarlıq mühitində mövcud imkanlar və maneələr Azərbaycanın iqtisadi inkişafı üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Dövlət dəstəyi və innovativ yanaşmaların tətbiqi ilə mövcud maneələri minimuma endirmək mümkündür. Sahibkarlığın davamlı inkişafı üçün infrastrukturun yaxşılaşdırılması, maliyyə resurslarına çıxışın asanlaşdırılması və peşəkar kadr çatışmazlığının aradan qaldırılması vacibdir.

Ədəbiyyat:

1. Qəmbərov Ə., Məmmədov R., & Həsənov M. Azərbaycan iqtisadiyyatında sahibkarlığın inkişafı. Bakı: Bakı Dövlət Universiteti Nəşriyyatı. 2020.

2. Əliyev T. R. Azərbaycan iqtisadiyyatı və sahibkarlıq. Bakı: İqtisadi İslahatlar və Kommunikasiya Mərkəzi. 2019.

3. Əliyeva L. Azərbaycan sahibkarlıq mühitinin qiymətləndirilməsi. *İqtisadiyyat və İnkişaf jurnalı*. 2019. cild 26(3) S. 45-62.

4. Əsədov S., Əliyev Q. Azərbaycan iqtisadiyyatında sahibkarlığın inkişaf perspektivləri. *Biznes İqtisadiyyatı və İdarəetmə jurnalı*. 2020. cild 18(4). S. 122-138.

5. Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi. Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı. Bakı: İqtisadiyyat Nazirliyi, 2023.

6. Dünya Bankı. Doing Business 2022. Azərbaycan üzrə hesabat.

YAŞIL ENERJİDƏN İSTİFADƏ VƏ ONUN AZƏRBAYCANDA UĞURLA TƏTBİQİNİN İQTİSADI NƏTİCƏLƏRİ

*Nurəddinova Güldanə Aydın qızı
Mingəçevir Turizm Kolleci, Azərbaycan*

Ekologiyanın qorunması bütün dünyanı maraqlandıran əsas məsələlərdən biridir. Uzun bir dövr ərzində neft, qaz, kimyəvi təsirli maddələrlə, eləcə də digər vasitələrlə çirkləndirilən ekologiyanın, ətraf mühitin sağlamlaşdırılması əsas prioritetlərdən biridir. Azərbaycan da, dünyanın digər ölkələri də bunu əsas prioritetlərdən biri hesab edir.

Azərbaycan Respublikası yaxın gələcəkdə “yaşıl artım” ölkəsinə və yaşıl enerji ixracatçısına çevrilməyi hədəfləyir. Bu hədəfi reallaşdırmaq üçün isə Azərbaycanın yetərincə potensialı mövcuddur. Belə ki, ölkəmizin təsdiq edilmiş bərpaolunan enerji mənbələrinin texniki potensialı 184 GVt-dan (GW) çoxdur və bundan istifadə edərək yaşıl enerji istehsalını artırmaq imkanları mövcuddur.

Azərbaycanın bərpaolunan enerji istehsalı siyasətinin strateji əsasını Prezident İlham Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilən və 2021-ci ilin fevralında qəbul edilən “Azərbaycan 2030: Sosial-iqtisadi inkişafın Milli Prioritetləri” təşkil edir. Beş Milli Prioritədən biri olan təmiz ətraf mühit və yaşıl artım ölkəsi prioriteti qarşıya yeni hədəflər qoyur.

“Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər”də respublikamızın “yaşıl artım” ölkəsinə çevrilməsi hədələnilir və bu prioritet daxilində yaşıl enerjiyə keçidin dəstəklənəcəyi, bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadənin artacağı qeyd olunur. Milli Prioritetlərə uyğun olaraq hazırlanan və qəbul edilən “2022–2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nın isə “yaşıl artım ölkəsi” üzrə strateji çərçivə verilmişdir. Burada göstərilir ki, elektrik enerjisi istehsalının qoyuluş gücündə bərpa olunan enerji mənbələrinin payı 2026-cı “İqtisadi islahatlar” elmi-analitik jurnal 17 ilədək 24%-ə çatdırılacaqdır.

Naxçıvan, Şərqi Zəngəzur və Qarabağ iqtisadi rayonları yaşıl enerji üçün çox əlverişlidir, bu ərazilərdə bərpaolunan enerjinin əldə olunması üçün çox (böyük potensial var. O ərazilərdə istər dağ çaylarının çoxluğu, istərsə də digər təbii resurslar orada gələcəkdə qurulacaq su elektrik stansiyaları üçün əlverişlidir.

Yekun olaraq qeyd edə bilərik ki, Azərbaycanda yaşıl enerji istehsalı və ixracı istiqamətində nəhəng layihələrin icarsına başlanılması qeyri-neft sektorunun inkişafı baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir. Azərbaycanla Avropa arasında yaşıl enerji dəhlizinin yaradılması isə ölkəmizin siyasi və iqtisadi maraqlarının təmin olunması baxımından təqdirəlayiq addımdır. Müasir dövrün çağırışlarına cavab verən, qlobal problemlərin həllinə səy göstərən Azərbaycan iqlim dəyişmələrinin fəsadlarına qarşı mübarizədə də fəal iştirak edir. Bu il BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası - COP29-a evsahibliyinə ölkəmizin namizədliyinin dəstəklənməsi bunu bir daha təsdiq edir.

Ədəbiyyat:

1. Məmmədov R. Ətraf mühitin iqtisadiyyatı. İqtisad Universiteti, 2023.
2. Qasımov E., Abbasov R. Bərpa olunan enerji ehtiyatlarından istifadəyə giriş. Maxofset, 2022.
3. Önder H. Doğal kaynaklar və çevre ekonomisi. Ekin, 2019.
4. Exploring the green economy: issues, challenges and benefits. / Red. heyəti: Muradov Ə., Muradlı N., Əhmədov F., Məhərrəmov G. İqtisad Universiteti, 2023.

RƏQƏMSAL İQTİSADİYYATIN ƏMƏK BAZARINA VƏ MÜTƏXƏSSİSLƏRİN KARYERA YÜKSƏLİŞİNƏ TƏSİRİ: MÜSBƏT VƏ MƏNFİ MEYLLƏR

*Rəsulov Z.Y., baş müəllim
Mingəçevir Dövlət Universiteti*

Müasir istehsalda rəqəmsal texnologiyalardan istifadənin genişlənməsi iş yerlərinin ümumi sayının artmasına təsir göstərir. Birincisi, informasiya-